

'De stem van onderop' laat zich horen

Het Nederlands Sociaal Forum streek afgelopen weekeinde neer op de Radboud Universiteit in Nijmegen. Ongeveer vierduizend mensen probeerden er inspiratie op te doen voor hun strijd voor 'een andere wereld'. „We willen een breuk met het neoliberale denken.”

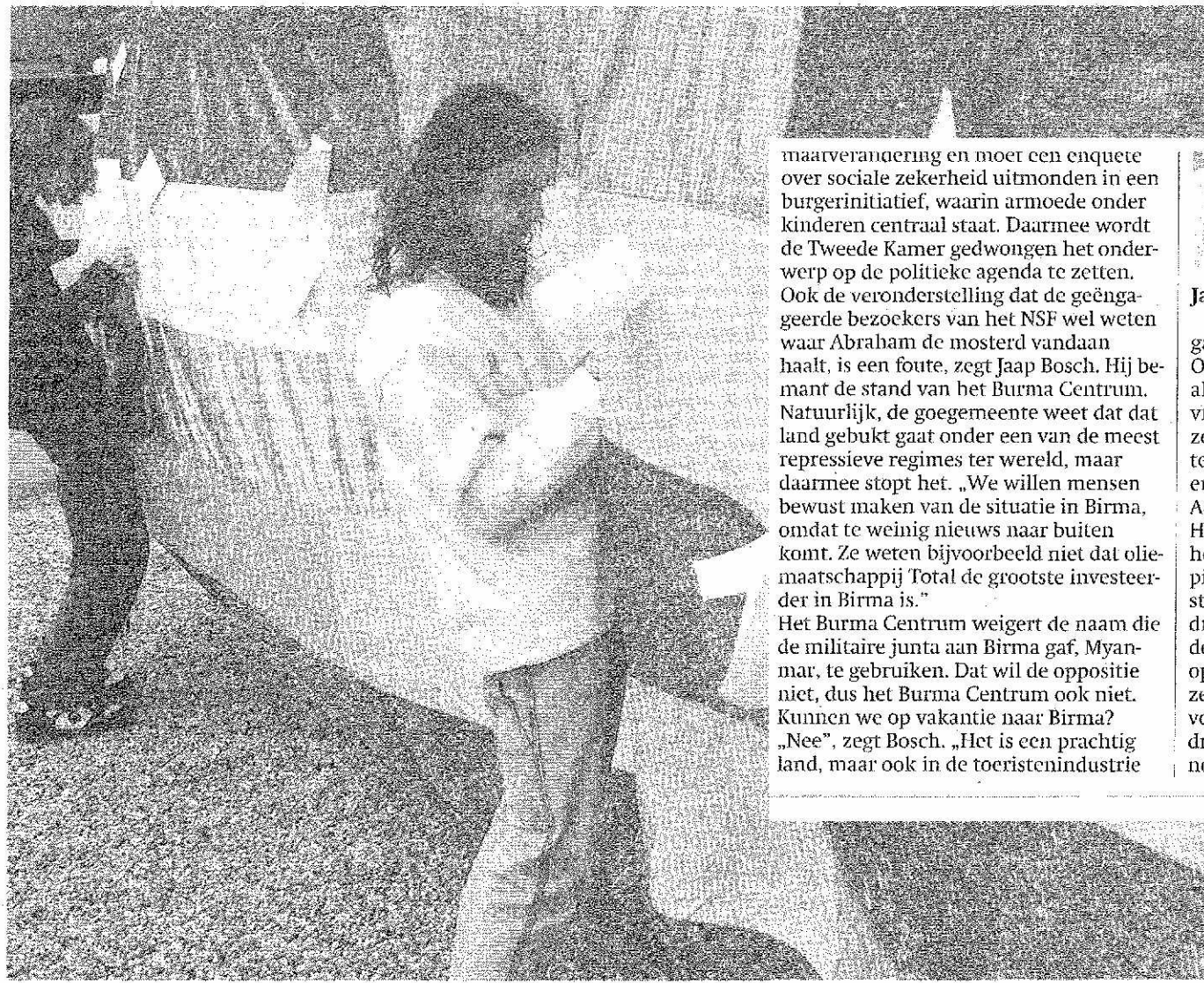
Door EELCO VAN DEN HEUVEL

Weten hoe het is gesteld met de dominantie van de blanke 35+ man, die de norm is in de westerse samenleving? Leren hoe een stad als Nijmegen zijn voedsel grotendeels uit zijn eigen omgeving zou kunnen halen? Bijgepraat worden over wetgeving op het terrein van terrorismebestrijding die mensenrechten onder druk zet? Het Nederlands Sociaal Forum (NSF) laat geen links thema onbesproken. In 150 workshops en 27 seminars laten ruim 300 binnen- en buitenlandse sprekers hun licht erover schijnen. Doel: een andere wereld.

„We willen een breuk met het neoliberale denken, we pikken het niet dat de politiek zich terugtrekt en stukjes die collectief zijn uit handen geeft aan de markt”, zegt NSF-woordvoerder Alexander van Steenderen.

Logischerwijs wordt die boodschap uitgedragen in Nijmegen, bijnaam: Havanna aan de Waal. Een stad die een lange traditie kent als het gaat om activisme. Maar is het nuttig die boodschap uit te dragen op een driedaags evenement, waar iedereen het daárover al eens is? Het is hard nodig, oordeelt Van Steenderen. „We merken dat ons stemgeluid sterker kan. Er is weinig aandacht van de media voor. We moeten mensen wakker schudden. Bovendien willen we de stap zetten naar gezamenlijke acties, bijvoorbeeld een 'actiemoment' over de oorlog in Irak.”

Tijdens het forum zijn op actiegebied spijkers met koppen geslagen: zo beginnen de stichting Natuur en Milieu en Ox-fam Novib een campagne tegen de kli-

Op een doek in de kleuren van de regenboog kunnen wensen voor een betere wereld worden gehangen.

Foto's: William Moore

maarverandering en moet een enquête over sociale zekerheid uitmonden in een burgerinitiatief, waarin armoede onder kinderen centraal staat. Daarmee wordt de Tweede Kamer gedwongen het onderwerp op de politieke agenda te zetten. Ook de veronderstelling dat de geëngageerde bezoekers van het NSF wel weten waar Abraham de mosterd vandaan haalt, is een foute, zegt Jaap Bosch. Hij bemant de stand van het Burma Centrum. Natuurlijk, de goegemeente weet dat dat land gebukt gaat onder een van de meest repressieve regimes ter wereld, maar daarmee stopt het. „We willen mensen bewust maken van de situatie in Birma, omdat te weinig nieuws naar buiten komt. Ze weten bijvoorbeeld niet dat olie-maatschappij Total de grootste investeerder in Birma is.”

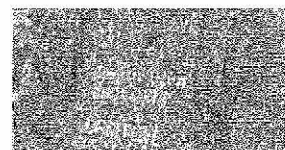
Het Burma Centrum weigert de naam die de militaire junta aan Birma gaf, Myanmar, te gebruiken. Dat wil de oppositie niet, dus het Burma Centrum ook niet. Kunnen we op vakantie naar Birma? „Nee”, zegt Bosch. „Het is een prachtig land, maar ook in de toeristenindustrie

ging. Wat ze doen? „Aandacht vragen voor vrije media, bijvoorbeeld”, zegt woordvoerder Anton Coops. „Wie in Congo de media controleert, wint de verkiezingen. Er zijn tweehonderd kranten, maar slechts een fractie van de journalisten werkt volgens journalistieke principes.”

Het is de stem van onderop die weerklinkt op het forum. Iest Alexander van

Jaap Bosch

Amina Marix Evans

Anton Coops

gaan de inkomsten naar de junta.” Op de informatiemarkt staan stands van allerlei pluimage zij aan zij. De ene vraagt aandacht voor kinderen van asielzoekers die in een cel worden opgesloten, de andere voor duurzaam inkopen en een derde voor inheemse volkeren. Achter die stand staat Martine van der Horn. Haar Nederlands Centrum voor Inheemse volkeren is net terug uit de Filipijnen, waar het de Teduray heeft gesteund. Deze inheemse bevolkingsgroep dreigt uit haar gebied verjaagd te worden. „Inheemse volkeren hebben recht op het behoud van hun eigen tradities”, zegt ze. „Maar het zijn vaak marginale bevolkingsgroepen die ondergesneeuwd dreigen te raken. Internationale steun is nodig om de overheid te laten weten:

hier zijn we het niet mee eens.”

Een paar kramen verderop zet Amina Marix Evans zich in voor iets heel anders: ze is opgegroeid met boeken en wil iedereen in dat genot laten delen. Maar ze heeft gemerkt dat niet iedereen toegang heeft tot boeken: asielzoekers bijvoorbeeld, of vrouwen die in een Blijf-van-mijn-lif huis zitten. Met uitgeverij en bibliotheken heeft ze de afspraak dat die haar voorzien van overtollige boeken; zij geeft ze vervolgens gratis weg aan de 'boeklozen'. „Uitgeverij in Engeland en Nederland gooien per jaar driehonderdduizend boeken weg”, zegt ze. Om de hoek staat het Nederlands Instituut voor Zuidelijk Afrika - 'Zo'n beetje alles ten zuiden van Congo' - ooit voortgekomen uit de anti-apartheidsbewe-

binnenland

maandag 22 mei 2006 de Gelderlander

steenderen uit. „We kennen allemaal de schrijnende beelden van tv, maar we weten veel te weinig over de oorzaken. Er wordt te veel van bovenaf geredeneerd en veel te weinig vanuit de werkloze of de verdreven boer in India.”

Achter een pilsje verwerkt Gloria Lake, een van de naar schatting vierduizend bezoekers, haar indrukken. Ze studeert sociaal-culturele wetenschappen in Amsterdam en is enthousiast over de sfeer op het NSF. „Iedereen is relaxed. Zoveel verschillende culturen bij elkaar en het gaat gewoon samen.”

Nederlands Sociaal Forum

- Het Nederlands Sociaal Forum werd voor de tweede keer gehouden. Het is voortgevloeid uit het **Wereld Sociaal Forum** dat zich keert tegen de 'neoliberale globalisering'.
- Dat wereldforum is opgericht als tegenhanger van het **Wereld Economisch Forum** dat jaarlijks in het Zwitserse Davos wordt gehouden. Daar discussieert de top van het bedrijfsleven, wetenschap en journalistiek over wereldwijde sociale en maatschappelijke thema's.